

PREZYDENT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, 6 marca 2018 roku

Panie i Panowie!

Geneza marca 1968 roku – jednego z najbardziej dramatycznych „polskich miesięcy” – łączy się ściśle z polskim etosem patriotycznym i fundamentalną dla naszej wspólnoty wartością, jaką jest wolność. Nie przypadkiem to od przedstawienia *Dziadów* w Teatrze Narodowym, które budziło spontaniczny entuzjazm publiczności, oraz manifestacji pod warszawskim pomnikiem Adama Mickiewicza zaczęły się wydarzenia, których 50-lecie obchodzimy.

Uważam za niezwykle symboliczne, że właśnie dzieło romantycznego wieszczka – mówiące o odwadze, dzielności, ofiarności i braterstwie, łączącym naszą wspólnotę w dążeniu do odzyskania niepodległości – było iskrą, która rozpała serca młodzieży. W całym kraju na ulice miast wyszli studenci, uczniowie, robotnicy. Chcieli nowej, innej Polski: wolnej, praworządnej, sprawiedliwej. Reżim komunistyczny brutalnie stłumił protesty. Demonstranci byli masowo bici przez milicję i aresztowani. Na uczestników wystąpień spadły represje: wyroki więzienia, zwolnienia z pracy, relegowanie z uczelni, karne powołania do służby wojskowej.

Władza rozpętała kampanię przeciw przywódcom ruchu, szkalując całą polską inteligencję. Celem ataków propagandy stały się, szczególnie osoby pochodzenia żydowskiego. Żydzi polscy – nieliczni ocaleni z niemieckiej zagłady, którzy przez stulecia wraz z Polakami współtworzyli Rzeczpospolitą Przyjaciół – zostali przez komunistów uznani za obcych. Reżim chciał ich na zawsze wygnać z polskości, odmawiał prawa obywatelstwa w naszej wspólnocie, szykanami zmuszał do emigracji.

Dzisiaj, po pół wieku, w Polsce na powrót suwerennej i demokratycznej, wspominamy ze smutkiem ogrom ludzkich dramatów, spowodowanych przez tamte haniebne działania władz. Ale też zarazem wiemy, że bezprawie i manipulacje komunistów nie złamały ani ducha wolności, budującego naszą wspólnotę, ani jedności łączącej Polaków i Żydów. Niechaj te uroczystości rocznicowe przypominają o zwycięstwie solidarności nad nienawiścią. Niech będą znakiem mocnych braterskich więzi między wszystkimi ludźmi miłującymi wolność.

Z WYKŁADAMI SŁOWAKOM